

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 1/08-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. D., B., zastúpeného advokátkou JUDr. V. N., B., ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 367/2005 z 28. februára 2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2006 doručená sťažnosť Ing. L. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 367/2005 z 28. februára 2006.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sa domáhal odporovateľnosti právnych úkonov žalovaných z dôvodu, že tieto úkony boli vykonané s cieľom znížiť majetok jedného zo žalovaných. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 9 C 38/2005 z 30. septembra 2005 žalobu zamietol. Proti uvedenému rozsudku sťažovateľ podal odvolanie. Po podaní odvolania týkajúceho sa uvedenej právnej veci krajský súd vyhlásil na majetok žalovaného v 1. rade konkurz a určil správcu konkurznej podstaty (konanie je vedené pod sp. zn. 28 K 37/2005). Krajský súd po podaní odvolania sťažovateľom ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za toto podanie. Podaním z 20. decembra 2005 sťažovateľ krajskému súdu oznámil, že na majetok žalovaného v 1. rade bol vyhlásený konkurz a z uvedeného dôvodu je konanie prerušené. Krajský súd následne uznesením sp. zn. 16 Co 367/2005 odvolacie konanie zastavil.

So závermi krajského súdu sťažovateľ nesúhlasí a jeho rozhodnutie pokladá za nesprávne. Na základe toho tvrdí, že krajský súd sa vôbec nezaoberal jeho procesným návrhom uvedeným v písomnom podaní z 20. decembra 2005, ktorým ho sťažovateľ upozornil na prerušenie konania zo zákona, a to s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“). Ďalej uviedol, že *„odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu (...) vôbec neobsahuje odôvodnenie prečo sa súd vôbec nezaoberal mojim procesným návrhom na prerušenie konania a prečo - napriek môjmu procesnému návrhu - neprerušil súdne konanie, pričom absencia argumentácie v tomto smere považujem za prejav arbitrárnosti“*.

Okrem toho sa sťažovateľ domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia, keď *„namietané porušovanie mojich práv je obzvlášť závažné a jeho dôsledky nevynímajúc. Primerané finančné zadosťučinenie plní satisfakčnú funkciu a domáham sa ho preto, lebo len samotné rozhodnutie o tom, že došlo k porušeniu mojich*

základných práv a slobôd a zrušenie súdneho rozhodnutia nemôžu byť postačujúce s ohľadom na intenzitu a stupeň porušenia.

Suma 100.000-Sk, ktorú požadujem ako finančné zadosťučinenie sa mi javí ako primeraná vzhľadom na intenzitu, rozsah a trvanie porušovania mojich základných práv a slobôd ako aj na skutočnosť, že tohto porušenia sa dopustil orgán a osoby, ktoré rozhodujú dennodenne o právach a povinnostiach iných osôb“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nálež:

„1. Krajský súd v Banskej Bystrici svojim uznesením sp. zn.: 16 Co 367/2005 zo dňa 28. 2. 2006 porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konania podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 16 Co 367/2005 zo dňa 28. 2. 2006 sa zrušuje a vracia sa vec na nové prejednanie a rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR pri dodržaní vyššie uvedených zákonných ustanovení.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,-Sk (...) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania (...) v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nestranným a nezávislým súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podstatou sťažovateľom v sťažnosti namietaných skutočností vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu sp. zn. 16 Co 367/2005 z 28. februára 2006 bolo jeho tvrdenie, že krajský súd sa vôbec nezaoberal jeho procesným návrhom uvedeným v písomnom podaní z 20. decembra 2005, ktorým upozornil krajský súd na prerušenie konania zo zákona, a to s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní, teda že v takomto prípade mal krajský súd „ex lége“ odvolacie konanie prerušiť, a nie ho zastaviť. Inými slovami povedané, sťažovateľ namietal skutočnosť zákonom predvídanú ako „postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom“.

Z obsahu sťažnosti a zo spisu okresného súdu sp. zn. 9 C 38/2005 vyplýva, že v okolnostiach prípadu sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže nepodal dovolanie proti namietanému uzneseniu krajského súdu, a to napriek tomu, že podľa ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) bol tento mimoriadny opravný prostriedok proti označenému uzneseniu krajského súdu prípustný. Podľa uvedeného ustanovenia *„dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom“*.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na skutočnosť, že v spojitosti s prípustnosťou dovolania proti zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, pri dôslednom rešpektovaní *„zásady diformity“* (t. j. rozdielnosti rozhodnutia odvolacieho súdu s rozhodnutím súdu prvého stupňa) bolo dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu prípustné tiež podľa § 238 ods. 1, resp. § 239 ods. 1 OSP, pretože rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu (ústavnou sťažnosťou dotknuté) boli „vecne“ rozdielne.

Ústavou daná právomoc ústavného súdu neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 237 písm. f) OSP alebo § 238 ods. 1, resp. § 239 ods. 1 OSP. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

Aj podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany

v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02).

Ako vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti uzneseniu odvolacieho súdu bolo prípustné dovolanie [§ 237 písm. f) OSP alebo § 238 ods. 1, resp. § 239 ods. 1 OSP], právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa má najvyšší súd ako súd dovolací, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Z uvedených dôvodov bola preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania uznesením ako neprípustná odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2008